

Omzendbrief betreffende de bestrijding van zoönotische *Salmonella* bij fokpluimvee

Referentie	PCCB/S2/1653995	Datum	28/10/2020
Huidige versie	1	Van toepassing vanaf	Datum van publicatie
Trefwoorden	Salmonella - fokpluimvee		

Opgesteld door	Goedgekeurd door
Katie Vermeersch, attaché	Jean-François Heymans, directeur-generaal a. i.

1. Doel

Deze omzendbrief geeft een overzicht van de salmonellabestrijding bij fokkippen en de monitoring van *Salmonella* bij het overige fokpluimvee. Naar aanleiding van de publicatie van het koninklijk besluit van 21 september 2020 betreffende de bestrijding van zoönotische *Salmonella* bij pluimvee, vervangt deze omzendbrief de voorgaande omzendbrief met referentie PCCB/S2/418588 gebaseerd op het koninklijk besluit van 27 april 2007 betreffende de bestrijding van *Salmonella* bij pluimvee.

2. Toepassingsgebied

De omzendbrief is van toepassing voor fokpluimvee tijdens de opfok en tijdens de productie. Hoofdstuk 5.1. is enkel van toepassing op kippen en kalkoenen, hoofdstuk 5.2. is van toepassing op alle tomen fokpluimvee van de soorten eenden, ganzen, parelhoenders, kwartels, duiven, fazanten, patrijzen en loopvogels op bedrijven met een capaciteit van 200 of meer stuks van dezelfde soort, categorie en type pluimvee.

3. Referenties

3.1. Wetgeving

- KB van 21 september 2020 betreffende de bestrijding van zoönotische *Salmonella* bij pluimvee;
- MB van 21 september 2020 betreffende de bestrijding van zoönotische *Salmonella* bij pluimvee;
- KB van 17 juni 2013 tot vaststelling van veterinairrechtelijke voorschriften voor het intracommunautaire handelsverkeer en de invoer uit derde landen van pluimvee en broedeieren en tot vaststelling van de toelatingsvoorwaarden voor inrichtingen voor pluimvee, zoals gewijzigd;
- KB van 25 juni 2018 tot vaststelling van een identificatie- en registratieregeling voor pluimvee, konijnen en bepaald hobbypluimvee;

- Verordening (EG) nr. 2160/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 17 november 2003 inzake de bestrijding van salmonella en andere specifieke door voedsel overgedragen zoönoseverwekkers;
- Verordening (EG) nr. 1177/2006 van de Commissie van 1 augustus 2006 ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 2160/2003 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft voorschriften voor het gebruik van specifieke bestrijdingsmethoden in het kader van de nationale programma's voor de bestrijding van salmonella bij pluimvee;
- Verordening (EU) nr. 200/2010 van de Commissie van 10 maart 2010 ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 2160/2003 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft een doelstelling van de Unie voor het verminderen van de prevalentie van serotypen Salmonella bij volwassen vermeederingskoppels van Gallus gallus;
- Verordening (EU) nr. 1190/2012 van de Commissie van 12 december 2012 tot vaststelling van een doelstelling van de Unie voor het terugdringen van Salmonella Enteritidis en Salmonella Typhimurium bij koppels kalkoenen, als vastgesteld in Verordening (EG) nr. 2160/2003 van het Europees Parlement en de Raad.

3.2. Andere

- Vademecum voor het houden van pluimvee en de bestrijding van *Salmonella* bij pluimvee;
- Salmonella Actie Plan
- Omzendbrief betreffende de algemene toelatingsvoorwaarden voor het houden van pluimvee.

4. Definities en afkortingen

Agentschap:	Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen
ARSIA:	Association Régionale de Santé et d'Identification Animales
Bedrijfsdierenarts:	De erkende dierenarts met wie de verantwoordelijke een overeenkomst is aangegaan zoals geregistreerd in Sanitel en met wie hij een overeenkomst van bedrijfsbegeleiding kan sluiten
DGZ:	Dierengezondheidszorg Vlaanderen
Erkend laboratorium:	Laboratorium erkend door het FAVV voor het uitvoeren van analyses voor de betrokken matrix, parameter en categorie pluimvee waarvan de lijst terug te vinden is op de website van het FAVV: http://www.favv-afsca.fgov.be/professionelen/laboratoria/ .
Geaccrediteerde instelling:	Instelling die beschikt over een accreditatie die afgeleverd is door een instelling waarmee het Belgisch accreditatiesysteem een akkoord heeft van wederzijdse erkenning voor de monsterneming van afdrukplaatjes (Rodac-plaatjes), drink- en putwater, dierlijke meststalen en omgevingsstalen zoals beschreven in het Vademecum. De lijst van geaccrediteerde instellingen volgens de staalname is te vinden op: https://economie.fgov.be/nl/themas/kwaliteit-veiligheid/accreditatie-belac/geaccrediteerde-instellingen/beproevinglaboratoria-test .
Het Fonds:	Het Begrotingsfonds voor de gezondheid en de kwaliteit van de dieren en de dierlijke producten.
Fokpluimvee:	Selectie- en vermeederingspluimvee van de soorten kippen, kalkoenen, parelhoenders, eenden, ganzen, kwartels, duiven, fazanten, patrijzen en loopvogels bestemd voor de productie van broedeieren (zowel opfok als productie).
LCE:	Lokale Controle Eenheid van het FAVV
Selectiepluimvee:	Productie van broedeieren die vermeederingspluimvee bevatten.

Vermeerderingspluimvee:	Productie van broedeieren die gebruikspluimvee bevatten.
<i>Salmonella</i> Typhimurium:	<i>Salmonella</i> Typhimurium, met inbegrip van de monofasische <i>S. Typhimurium</i> met antigeenformule 1,4,[5],12:i:- waarbij de 1 en/of de 5 niet aanwezig moeten zijn.
S.e.:	<i>Salmonella</i> Enteritidis
S.t.:	<i>Salmonella</i> Typhimurium
Het Vademecum:	Het vademecum voor het houden van pluimvee en de bestrijding van <i>Salmonella</i> bij pluimvee, zoals gepubliceerd op de website van het Agentschap.

5. Salmonellabestrijding bij fokpluimvee

5.1 Salmonellabestrijding bij fokkippen (*Gallus gallus*) en fokkalkoenen (*Meleagris gallopavo*)

Het nationale salmonellabestrijdingsprogramma bij fokkippen (fokhanen inbegrepen) en fokkalkoenen bestaat uit verschillende onderdelen die hieronder één voor één besproken worden. Iedere verantwoordelijke van een bedrijf met fokkippen of fokkalkoenen, met uitzondering van hobbypluimvee, is verplicht elk onderdeel van dit programma te volgen.

a. Vaccinatie

Elk beslag vermeerderingskippen moet gevaccineerd zijn tegen *Salmonella* Enteritidis. De vaccinatie tegen andere serotypen *Salmonella* is facultatief. De vaccinatie is niet verplicht voor tomen die als opfoktoom in het intracommunautair handelsverkeer gebracht worden of geëxporteerd worden. De vaccinatie tegen *Salmonella* van opfoktomen met kippen bestemd voor selectiebedrijven is verboden. De vaccinatie van fokkalkoenen tegen eender welk serotype *Salmonella* is facultatief.

Voor de vaccinatie moet aan volgende voorwaarden worden voldaan:

- het gebruikte vaccin moet een toelating voor het in de handel brengen hebben voor het gebruik bij de te vaccineren pluimveesoort en -categorie (vermeerderingspluimvee van de soort *Gallus gallus* of kalkoenen) en bij levende vaccins moet een geschikte methode voorhanden zijn om veldstammen te onderscheiden van vaccinstammen;
- voor serotypes *Salmonella* waarvoor er geen vaccin met een toelating voor het in de handel brengen beschikbaar is, kan gebruik gemaakt worden van autovaccins onder de verantwoordelijkheid van de dierenarts volgens de geldende wetgeving;
- de moederdieren moeten gevaccineerd worden op de tijdstippen zoals voorgeschreven door de fabrikant van het vaccin;
- de vaccinatie wordt uitgevoerd door de bedrijfsdierenarts en de verantwoordelijke verstrekt hiervoor alle nodige hulp.

Alleen als er een overeenkomst van diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding is afgesloten, mag de verantwoordelijke zelf de dieren vaccineren mits voldaan is aan volgende voorwaarden:

- het vaccin wordt verschaft door de bedrijfsdierenarts;
- de vaccinatie wordt uitgevoerd volgens een gedetailleerd bedrijfsvaccinatieschema gesteund op de bedrijfsschets met vermelding van beslagnummer, dat opgesteld werd door de bedrijfsdierenarts;

- het vaccin wordt bewaard, gebruikt en toegediend volgens de schriftelijke instructies van de bedrijfsdierenarts. De schriftelijke instructies worden opgesteld in de taal van de pluimveehouder;
- de vaccinatie wordt ingeschreven in het geneesmiddelenregister.

De bedrijfsdierenarts stelt voor elke toediening of verschaffing van het vaccin een afzonderlijk toedienings- of verschaffingsdocument op met vermelding van beslagnummer en geboortedatum van het beslag dieren waarvoor het vaccin bestemd is.

- bij de verplaatsing naar een ander bedrijf wordt het gevaccineerde beslag vergezeld van een vaccinatiemelding opgesteld door de verantwoordelijke samen met een kopie van de toedienings- en verschaffingsdocumenten die van toepassing zijn op de vaccinatie en op het beslag. Het bedrijf van bestemming bewaart de vaccinatiemeldingen gedurende 5 jaar. Er wordt geen standaard document opgelegd voor de vaccinatiemelding maar minstens volgende gegevens moeten erop voorkomen:
 - beslagnummer van herkomst;
 - identificatie van de productieronde indien van toepassing;
 - categorie pluimvee (vermeerderingspluimvee: eendagskuikens, poeljen, ruidieren);
 - aantal dieren waarop deze melding betrekking heeft;
 - naam van het vaccin;
 - datums van de *Salmonella* vaccinaties;
 - nummer(s) van de bijhorende toedienings- en verschaffingsdocument(en);
 - datum van ondertekening;
 - naam en handtekening van de verantwoordelijke ter verklaring van de echtheid van de gegevens.

Een kopie van het toedienings- en verschaffingsdocument is niet vereist indien alle gegevens van het document overgenomen worden op de vaccinatiemelding, inclusief de handtekening van de bedrijfsdierenarts.

- de verantwoordelijke van een beslag vermeerderingspluimvee in productie moet op elk ogenblik een bewijs van vaccinatie tegen *Salmonella* Enteritidis, met de eventueel bijhorend(e) (kopieën van de) toedienings- en verschaffingsdocument(en), kunnen voorleggen. Indien de toom in het buitenland gevaccineerd werd, moet een bewijs van vaccinatie opgesteld door een dierenarts van het land van herkomst kunnen voorgelegd worden.
- Bij het verwaarlozen, verhinderen of ondoelmatig maken van de vaccinatie door de dierenarts of de verantwoordelijke, moet de LCE op de hoogte gebracht worden.

b. Salmonellabemonstering

Om de aanwezigheid van *Salmonella* in een beslag na te gaan worden op verschillende tijdstippen stalen genomen door de verantwoordelijke en door een vereniging. Op volgende tijdstippen wordt van elk beslag stalen genomen **door de verantwoordelijke**:

- bij eendagskuikens;
- op 4 weken;
- bij kippen: vanaf 24 weken, om de 2 weken tijdens de productie (inclusief ruiperiode);
- bij kalkoenen: binnen de 2 weken voor de overplaatsing naar de leegheid en om de 3 weken tijdens de productie, eerste maal ten laatste in de derde week na de opzet, laatste maal binnen de 3 weken voor het slachten;
- van de hanen eveneens op het tijdstip van leveren.

De bedrijfsdierenarts assisteert de verantwoordelijke tot hij van oordeel is dat de verantwoordelijke over voldoende kennis beschikt voor het nemen van de stalen. Eenmaal per jaar herhaalt de

bedrijfsdierenarts deze assistentie. De bedrijfsdierenarts schrijft de datum van uitvoering van de assistentie en de bevestiging van de voldoende kennis in het bedrijfsregister.

De verantwoordelijke kan voor het nemen van de stalen eveneens beroep doen op de bedrijfsdierenarts of op een geaccrediteerde instelling.

De pluimveehouder blijft verantwoordelijk voor het feit dat de staalname uitgevoerd wordt en de stalen afgeleverd worden aan het laboratorium van een vereniging.

Tijdens de periode vóór de overplaatsing naar de legeenheid worden de hanen op dezelfde tijdstippen bemonsterd als de kippen (eendagskuikens, 4 weken en 2 weken voor de overplaatsing). Hanen bijgeplaatst tijdens de productie (hanen die niet samen met de kippen opgezet worden) worden eveneens bemonsterd op het ogenblik van levering.

De analyses van de stalen tijdens de productieperiode zijn opgenomen in het controleprogramma van het Agentschap en worden bekostigd door het Agentschap, met uitzondering van de analyses bij eendagskuikens.

De technische modaliteiten van de staalname zijn opgenomen in het Vademecum dat via deze link kan worden geraadpleegd: <http://www.favv-afsca.be/dierengezondheid/salmonella/>.

Bij fokpluimvee worden de officiële controles uitgevoerd door DGZ of ARSIA in plaats van het Agentschap op de volgende tijdstippen:

- bij kippen :
 - binnen de 2 weken voor de overplaatsing naar de legeenheid (± 16 weken);
 - op 22 weken;
 - midden de productiecyclus (in principe op 46 weken);
 - binnen de 8 weken voor het einde van de productiecyclus (in principe op 56 weken voor type vlees en op 62 weken voor type leg).

- bij kalkoenen:
 - op 34 weken.

De verantwoordelijke meldt binnen de 8 dagen elke nieuwe opzet van een beslag aan DGZ of ARSIA. De verantwoordelijke van opfokpluimvee meldt eveneens aan DGZ of ARSIA de datum van overplaatsing van het beslag naar de legeenheid en dit ten laatste 6 weken voor de overplaatsing. De verantwoordelijke van fokpluimvee in productie meldt de slachtdatum aan DGZ of ARSIA en dit ten laatste 8 weken voor het slachten. Om te vermijden dat beslagen positief zijn voor een vaccinstam van S.e. of S.t. wordt aangeraden de bemonstering voor de overgang naar de legeenheid uit te voeren juist voor de laatste vaccinatie en niet erna.

Beslagen in de rui vormen een verhoogd risico op *Salmonella*. Indien een beslag in de rui gaat wordt dit minstens 3 weken op voorhand gemeld aan DGZ of ARSIA en worden op volgende tijdstippen bijkomende stalen genomen door DGZ of ARSIA:

- in de laatste 3 weken van de eerste productieperiode;
- in de eerste 3 weken van de tweede productieperiode;
- halverwege de 2^e productieperiode;
- in de laatste 8 weken van de 2^e productieperiode.

De beslagen worden niet bemonsterd door de verantwoordelijke in de weken dat ze bemonsterd worden door DGZ of ARSIA. De kosten voor de analyses en de bemonstering door DGZ of ARSIA vallen ten laste van het Agentschap, met uitzondering van de bemonstering en analyse van de stalen bij eendagskuikens en bijgeplaatste hanen. Analyses worden niet betaald door het Agentschap indien

de opgelegde frequentie van staalname (om de 2 weken) niet gevolgd wordt en/of de hierboven opgesomde informatie de stalen niet vergezelt. Een week loopt van maandag tot en met de eerstvolgende zondag. De ene week moeten er wel, de volgende week moeten er geen stalen genomen worden. Het speelt geen rol op welke dag van de week er stalen genomen worden op voorwaarde dat de stalen het laboratorium kunnen bereiken binnen de 48u na staalname.

De verantwoordelijke deelt alle resultaten van de reeds uitgevoerde *Salmonella* controles mee aan de volgende schakel in de voedselketen, alvorens de dieren of eieren te verplaatsen. Dit betekent onder andere dat de poeljen niet mogen verplaatst worden zolang het resultaat van het onderzoek binnen de 2 weken voor de overplaatsing naar de legeenheid niet gekend is. De overdracht van de resultaten kan onder gelijk welke vorm. Indien de dieren naar het slachthuis gaan, wordt hiervoor gebruik gemaakt van het VKI document. De ontvanger houdt de resultaten gedurende 5 jaar bij.

c. Maatregelen

Onderstaande **tijdelijke maatregelen** worden aan het beslag opgelegd vanaf het moment dat een analyse *Salmonella* in dat beslag aantoonst totdat het resultaat van de serotypering bekend is :

- het bedrijf wordt onder toezicht van het Agentschap geplaatst en de contacten op het bedrijf worden beperkt;
- het beslag met opfok fokpluimvee mag niet overgeplaatst worden naar de legeenheid en mag enkel het pluimveebeslag verlaten om geslacht te worden mits toestemming van het Agentschap;
- niet bebroede broedeieren geproduceerd na de laatste negatieve staalname worden vernietigd of gekanaliseerd naar de eiverwerkende industrie voor hittebehandeling. Bij het transport van de eieren gelden volgende voorwaarden:
 - de houders met de eieren worden voorzien van de data en resultaten van alle *Salmonella* onderzoeken;
 - **de eieren worden op het bedrijf gestempeld als B eieren (met een B of een gekleurd punt van minimum 5 mm hoog). Hiervoor wordt een inkt gebruikt die geschikt is voor het stempelen van consumptie-eieren. Rechtstreeks leveren van eieren aan de levensmiddelenindustrie zonder markeren is niet mogelijk;**
 - de eieren afkomstig van een positief beslag worden op andere houders getransporteerd dan de eieren afkomstig van de negatieve beslagen van dezelfde inrichting;
 - de eieren afkomstig van positieve bedrijven worden als laatste opgehaald;
 - na transport worden de transportmiddelen en het gebruikte vervoermateriaal grondig gereinigd en ontsmet om contaminatie van andere bedrijven te voorkomen. Wegwerpmateriaal wordt slechts 1 maal gebruikt;
 - de eieren afkomstig van een positief beslag worden niet toegelaten in het pakstation maar worden rechtstreeks naar het eiverwerkend bedrijf getransporteerd;
- reeds bebroede broedeieren geproduceerd na de laatste negatieve staalname worden vernietigd vooraleer ze uitkippen.

Wanneer het resultaat van de serotypering duidt op een te bestrijden serotype zoönotische *Salmonella*, worden de hieronder beschreven definitieve maatregelen genomen. Wanneer het resultaat een ander serotype dan een te bestrijden serotype zoönotische *Salmonella* is, worden de tijdelijke maatregelen opgeheven.

Onderstaande **definitieve maatregelen** worden opgelegd indien een beslag positief is voor een van de 6 te bestrijden serotypes zoönotische *Salmonella* (*Salmonella* Enteritidis, *Salmonella* Typhimurium,

Salmonella Infantis, *Salmonella* Virchow, *Salmonella* Hadar en *Salmonella* Paratyphi B var. Java). De maatregelen worden eveneens opgelegd indien een te bestrijden serotype zoönotische *Salmonella* gedetecteerd wordt in het kader van de monitoring op *Salmonella* Pullorum en *Salmonella* Gallinarum **of indien de dieren werden opgezet in een stal waar een te bestrijden serotype zoönotische *Salmonella* gedetecteerd werd in het vorig aanwezig beslag, maar de aanwezigheid ervan in de leefruimte van dieren niet werd uitgesloten door swabonderzoek:**

- het is verboden het pluimvee te behandelen met antimicrobiële middelen voor de bestrijding van zoönotische *Salmonella*;
- het bedrijf wordt onder toezicht van het Agentschap geplaatst;
- contacten met het beslag worden beperkt: enkel de verzorger van het pluimvee, de bedrijfsdierenarts, het personeel nodig voor de bedrijfsvoering, het bevoegde personeel van het Agentschap of andere overheidsdiensten en personen nodig voor dringende herstellingen aan de infrastructuur;
- de dieren van het positief beslag worden logistiek geslacht of vernietigd binnen de maand na de eerste positieve staalname;
- reeds bebroede broedeieren geproduceerd na de laatste negatieve staalname worden vernietigd vooraleer ze uitkippen;
- niet bebroede broedeieren geproduceerd na de laatste negatieve staalname worden vernietigd of gekanaliseerd naar de eiverwerkende industrie voor hittebehandeling. Bij het transport van de eieren gelden volgende voorwaarden:
 - de houders met de eieren worden voorzien van de datums en resultaten van alle *Salmonella* onderzoeken;
 - **de eieren worden op het bedrijf gestempeld als B eieren (met een B of een gekleurd punt van minimum 5 mm hoog). Hiervoor wordt een inkt gebruikt die geschikt is voor het stempelen van consumptie-eieren. Rechtstreeks leveren van eieren aan de levensmiddelenindustrie zonder markeren is niet mogelijk;**
 - de eieren afkomstig van een positief beslag worden op andere houders getransporteerd dan de eieren afkomstig van de negatieve beslagen van dezelfde inrichting;
 - de eieren afkomstig van positieve bedrijven worden als laatste opgehaald;
 - na transport worden de transportmiddelen en het gebruikte vervoermateriaal grondig gereinigd en ontsmet om contaminatie van andere bedrijven te voorkomen. Wegwerpmateriaal wordt slechts 1 maal gebruikt;
 - de eieren afkomstig van een positief beslag worden niet toegelaten in het pakstation maar worden rechtstreeks naar het eiverwerkend bedrijf getransporteerd.
- voor de opzet van een nieuw beslag wordt de stal grondig gereinigd en ontsmet. De nodige leegstand (=minstens tot de stal volledig opgedroogd is) moet gerespecteerd worden;
- na het reinigen, ontsmetten en na de sanitaire leegstand voert DGZ of ARSIA een hygiënogram en een swabcontrole op de aanwezigheid van *Salmonella* uit. De stal moet minimaal volledig opgedroogd zijn voor de stalen genomen worden. Het is de taak van de verantwoordelijke om DGZ of ARSIA opdracht te geven deze staalnames uit te voeren:
 - indien het resultaat positief is voor *Salmonella* (gelijk welk serotype), moet de stal opnieuw gereinigd en ontsmet worden en wordt de stal opnieuw gecontroleerd door DGZ of ARSIA op de aanwezigheid van *Salmonella*. Dit wordt telkens herhaald tot *Salmonella* niet meer kan teruggevonden worden in de stal;
 - indien het hygiënogram een score krijgt die hoger is dan 1,5, moet de stal opnieuw gereinigd en ontsmet worden en wordt een nieuw hygiënogram uitgevoerd door DGZ of ARSIA. Enkel bij een score $\leq 1,5$ kunnen nieuwe dieren worden opgezet;

- indien het reinigen en ontsmetten opnieuw moet worden uitgevoerd en indien voor de reiniging geen leidingwater wordt gebruikt, wordt een bacteriologisch wateronderzoek uitgevoerd van het reinigingswater waarbij het monster genomen wordt door de bedrijfsdierenarts of een geaccrediteerde instelling. Bij niet-conform resultaat is het gebruik ervan verboden totdat nieuwe onderzoeken aantonen dat het water conform is.

PAS OP. Als er geen bewijs van negatief *Salmonella* resultaat kan geleverd worden, zal de volgende opzet als positief beschouwd worden en worden de maatregelen toegepast zoals voorzien voor een beslag dat positief is voor een te bestrijden serotype zoönotische *Salmonella*!

d. Vergoedingen

Het Fonds kent een vergoeding toe voor het waardeverlies geleden als gevolg van de destructie of verwerking van broedeieren en/of als gevolg van het vervroegd slachten of vernietigen van een beslag wanneer een te bestrijden serotype zoönotische *Salmonella* gedetecteerd wordt in het beslag. Hiervoor wordt door de eigenaar van de dieren een dossier ingediend bij het Fonds. De eigenaar verliest elk recht op vergoeding ingeval de verplichte vaccinatie niet of onvolledig werd uitgevoerd.

De eigenaar van de dieren kan een aanvraag indienen voor een vergoeding voor een bijzondere ontsmetting bij het Fonds. Bij goedkeuring van het dossier en bij ontsmetting volgens de procedure opgelegd door de Raad van het Fonds kan een vergoeding bekomen worden van 75% van de kosten met een maximum van 7.500€ per behandelde stal.

5.2 Salmonellabestrijding bij het overige fokpluimvee

De vaccinatie van andere soorten fokpluimvee dan *Gallus gallus* tegen eender welk serotype *Salmonella* is facultatief. De vaccinatie moet uitgevoerd worden zoals beschreven onder 5.1.a).

Bedrijven met een capaciteit van minstens 200 stuks fokpluimvee van de soorten parelhoenders, eenden, ganzen, kwartels, duiven, fazanten, patrijzen en loopvogels voeren volgende staalnames uit voor de monitoring op de aanwezigheid van zoönotische *Salmonella*:

- een ingangscntrole op eendagskuikens;
- een uitgangscntrole binnen de 2 weken voor de overplaatsing naar de legeenheid;
- een uitgangscntrole binnen de 3 weken voor het slachten.

De bemonstering wordt uitgevoerd door de verantwoordelijke of in opdracht van de verantwoordelijke door de bedrijfsdierenarts of een geaccrediteerde instelling op dezelfde wijze als de stalen die genomen worden onder 5.1. b). De technische modaliteiten van de staalname zijn terug te vinden in het Vademecum dat via deze link kan worden geraadpleegd: <http://www.favv-afsca.be/dierengezondheid/salmonella/>.

Bijkomend worden in het kader van de zoönotische salmonellabestrijding volgende maatregelen opgelegd:

- het is verboden het pluimvee met antimicrobiële middelen te behandelen met als doel zoönotische *Salmonella* te bestrijden;

- alle resultaten van de uitgevoerde controles op *Salmonella* worden meegedeeld aan de volgende schakel in de voedselketen, voor het verplaatsen van de dieren of de producten.

6. Bijlagen

Niet van toepassing

7. Overzicht van de revisies

Overzicht van de revisies van de omzendbrief		
Versie	Van toepassing vanaf	Reden en omvang van de revisie
1	Datum van publicatie	Originele versie